

ges af Garanterne, hvor de ere, hvilket er ganske naturligt, eller, hvor der ikke er Garanter, maa man finde sig i at lade Bestyrrelserne supplere sig selv. Man kunde maaske gaa saa vidt at gjøre det til en Forpligtelse, at Bestyrrelserne paa Generalforsamlingen foresloge visse Personer, som de kunde vælge imellem. Der var i alt Fald ingen Fare ved det; men jeg tror ikke, man kommer nærmere. Saa ønskeligt det end kunde være, at Interessenterne vare de, der styrede, saa vanskeligt vil det Forhold være at ordne praktisk, at de kom til det, saa meget mere som Pengene ogsaa ere meget værlende; nogle staa en kortere Tid, andre en længere Tid. Der er saa mange vanskelige Forhold der at ordne, at det undrer mig, at det ærede Medlem, der, saavidt jeg erindrer, bemærkede, at han har været Medlem af en Sparekassbestyrelse, ikke har tilstrækkelig Die for de Vanskeligheder, som derved ville komme tilstede. Jeg tror derfor ikke, at vi kunne komme Bestyrrelserne nærmere, end jeg har sagt, enten at de vælges af Garanterne eller at de have Ret til at supplere sig selv, maaske med den Tilføielse, at de skulde foreslaa de eventuelle nye Bestyrere for Generalforsamlingen. Det med Hensyn til Bestyrelsernes Sammensætning. Angaaende de andre Ting, der har været Tale om, er jeg imod 4 pSt. Renten, saa underlig det end kunde se ud efter min Opfattelse af Renten ellers, da jeg jo ellers holder paa 4 pSt. Renten; men som jeg bemærkede eller vilde have bemærket angaaende Lovforslaget, vilde det maaske have været rigtigere, og ikke alene „maaske“ rigtigere, men det er ganske sikkert min Mening, at det vilde have været rigtigere at begynde med et Lovforslag for Bankerne og siden komme med Sparekasserne; thi det var dog egentlig ved Bankerne, at Kalamiteterne væsentlig ere komne, ikke ved Sparekasserne. Derfor vilde det have været rigtigere, at man var kommen med et Lovforslag om Bankerne — thi der er ligesaa store Formuur, maaske meget større —, et Lovforslag, som regulere disse Forhold saaledes, som dette Lovforslag gjør det med Hensyn til Sparekasserne. Jeg skal forøvrigt indrømme, at jeg ikke tror, man kan faae Bankerne ind under dette Lovforslag, Og vi ere derfor nøbte til nu at behandle dette Forslag, for maaske siden at komme til Bankerne. Men, uagtet jeg altsaa er en Ven af 4 pSt. Renten, har jeg dog den Opfattelse, at det er et galt Sted at begynde her, og naar den ærede Minister talte om Konkurrencen mellem Sparekasserne, tror jeg ikke, at der er saa megen Fare ved den Konkurrence mellem disse indbyrdes, thi de ere begrændsede til de forskjellige Egne, og ere som oftest af rent stedlig Betydning. Derimod vil Konkurrencen ligge paa et andet Sted, nemlig mellem Bankerne og Sparekasserne. Enhver lille By har nu næsten altid baade sin Sparekasse og sin Bank, og Intet vil være lettere for disse enkelte Banker end, saasnart de

faae at mærke, at denne Regel er fastsat, i kort Tid — det behøver ikke at være kritiske Tider —, at sætte Renten op, og pludselig gaa Pengene fra Sparekasserne over i Bankerne. Der er det, at Faren kommer. Den kommer i Birkeligheden tilstede. Jeg har været Vidne til, hvorledes Banken i en By har principmæssig drevet Renten op for Sparekassen. Nu kan man sige, at Sparekassen skulde ikke lade sig drive dertil; men hvad vilde Følgen blive deraf. Den vilde jo blive, at Sparekassen kom til at staa uden Forretning. Saaledes viser det sig i det praktiske Liv. Naar en Bank byder 5 Procent, og Sparekassen i samme By kun kan give 4, saa gaar Forretningen fra Sparekassen over paa Banken. Jeg tror ikke, at den Rentefrihed, som jeg ønsker, at Sparekassen maa beholde, kommer til at virke saa meget derved, at Renten bliver sat over 4 Procent, som derved, at Sparekassen overhovedet har Retten til at sætte den derover, thi saa ere Bankerne ikke fristede til dette Kapløb med Sparekasserne. Forøvrigt vil jeg, hvor der gives Leilighed dertil, holde paa, at vi saa meget som muligt maa blive ved de 4 Procent. Jeg kan naturligvis ingenlunde ønske, at Renten maa gaa op derover. Jeg finder det beklageligt nok, at 32 Sparekasser ere komne over 4 Procent. Vi hørte nok forleden af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), at een er oppe i 12 Procent (Berg: Det var vel Assistentshuset). Nei, det var ikke Assistentshuset; men det var vel heller ikke nogen rigtig Sparekasse eller i alt Fald vistnok en, der staaar uden Forretninger. Ganske vist er der andre Omraader, hvor der kan gjøres Noget for at holde Renten nede paa 4 pSt., og det forekommer mig, at Ministeriet skulde, om jeg maa bruge det Udtryk, seie for sin egen Dør og holde de offentlige Institutioner, som staa under de forskjellige Ministre, til ikke at tage over 4 pSt. Dette gjælder maaske just ikke Indenrigsministeren, men i alt Fald andre Ministre, f. Ex. Justitsministeren. Der er en hel Mængde Legater rundt omkring, hvis Bestyrelser, efter hvad der er mig bekjendt, ligesvem have truet med Opsigelse, naar man ikke vilde give 5 eller 4½ pSt., og derpaa have Bestyrelserne faaet Justitsministerens Approbation. Det er et Forhold, jeg forøvrigt tidligere har omtalt. Det Samme gjælder om Finansministeriet, f. Ex. med Hensyn til Livrenteanstalten, der har Renten oppe i 4½ og 5 pSt., og der er flere saadanne Institutioner. Jeg tror, at den rette Maade at regulere Forholdene paa, er at gjøre det gennem saadanne Institutioner. Jeg staaar nemlig ikke paa samme Standpunkt som det ærede Medlem fra Storehedinge (Scavenius), at de økonomiske Forhold skulle raade sig selv; thi det fører egentlig tilsidst til Kapitalens Samling paa ganske enkelte Hænder, og det er en Samsundstilstand, jeg ikke ynder. Det er altsaa netop for at holde Renten